

Затверджено
рішенням Комітету Верховної Ради України
з питань антикорупційної політики
від 15 січня 2020 р., протокол № 24

ЗВІТ
про підсумки роботи
Комітету Верховної Ради України
з питань антикорупційної політики
у період вересня 2019 року - січня 2020 року

Діяльність Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (далі – Комітет) протягом другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання здійснювалася у відповідності до затвердженого **16 жовтня 2019 року** плану роботи Комітету (**протокол № 14**) із урахуванням прийнятих парламентом рішень і доручень Верховної Ради України та її керівництва.

Упродовж другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання діяльність Комітету була зосереджена на підготовці законопроектів про внесення змін у закони антикорупційної сфери, здійсненні антикорупційної експертизи усіх законопроектів, що перебували на розгляді Верховної Ради України, а також на здійсненні парламентського контролю за імплементацією антикорупційного законодавства.

У період **вересня 2019 року - січня 2020 року** проведено **24** засідання Комітету. На цих засіданнях розглянуто і обговорено **379** питань, з яких **318** пов'язано із здійсненням законопроектної функції, **42** питання стосувалося організації роботи Комітету, **34** питань - контролю за виконанням законів України, постанов Верховної Ради України та власних рішень.

У звітному періоді Комітетом отримано **1153** доручень Голови Верховної Ради України щодо здійснення, відповідно до вимог статті 55 Закону України "Про запобігання корупції" та статті 93 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України", антикорупційної експертизи законопроектів та підготовки експертного висновку щодо їх відповідності вимогам антикорупційного законодавства.

За цей же період Комітетом затверджено **308** експертних висновків щодо проектів нормативно-правових актів, із них **27** законопроектів визнані такими, що містять корупціогенні фактори та не відповідають вимогам антикорупційного законодавства, до **70**-ти надано зауваження.

Загалом упродовж другої сесії дев'ятого скликання секретаріатом Комітету опрацьовано та підготовлено до розгляду на засіданні Комітету **840** законопроектів в порядку антикорупційної експертизи.

Комітет вважає за доцільним передбачити здійснення обов'язкової

антикорупційної експертизи проектів законів перед їх розглядом у другому читанні.

Висновки до **2** законопроектів, предмет правового регулювання яких віднесений до повноважень Комітету, направлено в Комітет, який є головним з підготовки і попереднього розгляду законопроектів.

Комітетом розглянуто **14** проектів законів, у яких Комітет визначено головним з підготовки і попереднього розгляду, та внесено для розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України, зокрема:

- проект Закону про внесення змін до Закону України про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" щодо викривачів корупції (реєстр. № **1010**), поданий Президентом України (протокол № 4).

Цим Законом (198-IX від 17.10.2019 р.) визначається правовий статус викривачів – осіб, що повідомили про вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, встановлюються права та гарантії захисту викривачів та прирівняних до них осіб.

- проект Закону про внесення зміни до Закону України "Про Вищий антикорупційний суд" (щодо початку роботи суду) (реєстр. № **1025**), поданий Президентом України (протокол № 4).

Цим Законом (100-IX від 22.09.2019 р.) усувається проблема перевантаження суддів Вищого антикорупційного суду та забезпечується ефективний судовий розгляд кримінальних проваджень щодо корупційних злочинів високопосадовців.

- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності інституційного механізму запобігання корупції (реєстр. № **1029**), поданий Президентом України (протокол № 4).

Цим Законом (140-IX від 18.10.2019 р.) вдосконалюється інституційний механізм запобігання корупції, змінено структуру управління Національного агентства з питань запобігання корупції на ефективнішу та забезпечено перезавантаження керівництва органу, посилено гарантії незалежності Національного агентства, виправлено окремі недоліки регулювання, що містяться в Законі України "Про запобігання корупції", зокрема в частині вимог фінансового контролю та інших законодавчих актах.

- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо конфіскації незаконних активів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і покарання за набуття таких активів (реєстр. № **1031**), поданий Президентом України (протокол № 4).

Цим Законом (263-IX від 28.11.2019 р.) відновлюється кримінальна відповідальність за незаконне збагачення, запроваджується інститут стягнення в дохід держави необґрунтованих активів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та визначаються особливості позовного провадження у справах про визнання необґрунтованими активів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та їх стягнення в дохід держави.

- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо питання сумісництва працівників патронатної служби Верховної Ради України (реєстр. № **2313-2**), поданий народними депутатами України Іонушасом С.К., Красносільською А.О. та іншими (протокол № 17).

Цим Законом (319-ІХ від 25.12.2019 р.) забезпечення права помічників-консультантів народних депутатів України, працівників секретаріатів Голови Верховної Ради України, його Першого заступника та заступника, працівників секретаріатів депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України на роботу за сумісництвом відповідно до норм законодавства, що визначає їх правовий статус.

Так само, Комітет розглянув альтернативні законопроекти та рекомендував Верховній Раді України за результатами розгляду їх в першому читанні відхилити:

- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності Національного агентства з питань запобігання корупції (реєстр. № **1029-1**);
- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо незаконного збагачення осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та покарання за нього (реєстр. № **1031-1**);
- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо конфіскації незаконних активів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і покарання за набуття таких активів (реєстр. № **1031-2**);
- проект Закону про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" (щодо питання сумісництва помічників-консультантів народних депутатів України) (реєстр. № **2313**);
- проект Закону про внесення зміни до статті 25 Закону України "Про запобігання корупції" щодо помічників-консультантів народних депутатів України (реєстр. № **2313-1**);
- проект Закону про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" (щодо врегулювання правового статусу працівників патронатної служби) (реєстр. № **2313-3**).

Також, Комітет розглянув наступні проекти законів та підготував їх для розгляду Верховною Радою України:

- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження спільної роботи близьких осіб (реєстр. № **2203**), поданий народними депутатами України Сюмар В.П., Фріз І.В., Геращенко І.В. та рекомендував Верховній Раді України за результатами розгляду його в першому читанні прийняти за основу (протокол № 17);
- проект Закону про внесення змін до Закону України "Про Вищий антикорупційний суд" у зв'язку з прийняттям Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового

розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень" (реєстр. № 2483), поданий Кабінетом Міністрів України та рекомендував Верховній Раді України за результатами розгляду його в першому читанні прийняти за основу та в цілому (протокол № 21);

- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України "Про запобігання корупції" (реєстр. № 2500), поданий народним депутатом України Лічман Г.В. та рекомендував Верховній Раді України за результатами розгляду його в першому читанні прийняти за основу з пропозицією доопрацювати його з урахуванням зауважень і пропозицій (протокол № 22). Верховною Радою України 17 січня 2020 року прийнято в першому читанні.

4 вересня 2019 року (протокол № 2) був затверджений розподіл обов'язків Голови Комітету і між Першим заступником та заступниками Голови Комітету та про порядок роботи із зверненнями громадян і юридичних осіб, запитами на інформацію.

6 листопада 2019 року (протокол № 17) створено підкомітети Комітету, визначено їх предмет відання та кількісний склад:

1. **Поляков А.Е.** - Голова підкомітету з питань дотриманням антикорупційного законодавства у сфері реформування оборонно-промислового комплексу;
2. **Ткаченко О.М.** - Голова підкомітету з питань правового регулювання та аналізу діяльності спеціальних органів у сфері запобігання і протидії корупції;
3. **Іванісов Р.В.** - Голова підкомітету з питань антикорупційної політики в економічній сфері;
4. **Красов О.І.** - Голова підкомітету з питань протидій корупції у сфері екології та природокористування;
5. **Чорний В.І.** - Голова підкомітету з питань взаємодії з громадянським суспільством;
6. **Жмеренецький О.С.** - Голова підкомітету з питань антикорупційної політики у сфері цифрових інновацій та публічних даних;
7. **Шинкаренко І.А.** - Голова підкомітету з питань міжнародного партнерства та співробітництва щодо реалізації антикорупційної політики у фінансовій, агропромисловій і енергетичній сферах;
8. **Сюмар В.П.** - Голова підкомітету з питань дотримання законодавства у сфері запобігання і протидії корупції органами державної влади та місцевого самоврядування.

6 листопада 2019 року (протокол № 17) створено **робочу групу** з підготовки проекту Закону України "Про лобізм". Керівником робочої групи визначено заступника Голови Комітету Мошенець О.В.

З метою реагування та у порядку контролю, **12 грудня 2019 року** (протокол № 22) Комітет заслухав і обговорив результати **виїзного засідання у місті**

Харкові 27 листопада 2019 року про: стан розслідування корупційних правопорушень у сфері лісового господарства та незаконної передачі у приватну власність земель Національного природного парку "Гомільшанські ліси"; розтрату та привласнення бюджетних коштів, передбачених на ремонтно-будівельні роботи автомобільних доріг та об'єктів інфраструктури області; надзвичайну ситуацію, ефективність використання коштів державного і місцевого бюджетів на відновлення інфраструктури після вибухів боєприпасів у Балаклії; інформацію щодо зловживання службовим становищем працівниками Харківської митниці Державної фіскальної служби України та інформацію представників органів місцевого самоврядування Харківської області і громадськості міста Харкова.

Керуючись положеннями статей 11, 13, 33, 49, 50 Закону України "Про комітети Верховної Ради України" Комітет звернувся до Кабінету Міністрів України, Генеральної прокуратури, Національної поліції України, Державного бюро розслідувань, Служби безпеки України, Національного агентства з питань запобігання корупції, Державної фіскальної служби України, Рахункової палати, Державної аудиторської служби України та Антимонопольного Комітету України.

Отриману інформацію від державних органів України Комітет планується заслухати і обговорити під час повторного виїзного засідання до м. Харкова, проведення якого заплановано у лютому місяці 2020 року із запрошенням на нього представників місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування, а також представників громадськості, зокрема Громадської організації "Харківський антикорупційний центр".

Для забезпечення основних напрямів діяльності у Комітеті активно діяли підкомітети.

20 січня 2020 року під головуванням Голови Підкомітету **Вікторії Сюмар** відбулося засідання Підкомітету з дотримання законодавства у сфері запобігання і протидії корупції органами державної влади та місцевого самоврядування Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики щодо критичної ситуації з проведенням конкурсу на керівні посади в Державному бюро розслідувань, а також щодо організації і забезпечення розслідування злочинів часів Революції Гідності.

У засіданні підкомітету приймали участь Голова Комітету з питань антикорупційної політики Анастасія Красносільська, заступник Голови Комітету Олена Мошенець, адвокати Євгенія Закревська і Віталій Титич, представники Офісу Генерального прокурора, а також народні депутати України VIII скликання Олена Сотник і Ігор Луценко та представники громадськості.

Представники Державного бюро розслідувань на засідання не з'явилися.

На засіданні, заслухали інформацію Олени Сотник, однієї з учасниць конкурсу, та адвокатки родин героїв Небесної Сотні Євгенії Закревської, про конфлікт інтересів та непрозору процедуру при проведенні конкурсу на посаду заступників голови Державного бюро розслідувань.

Також під час засідання заслухали і обговорили інформацію представниці

Офісу Генерального прокурора Наталії Зайцевої про працівників Офісу, що були переведені до Державного бюро для продовження розслідування злочинів часів Революції Гідності.

На виконання положення статті 5 Закону України "Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів" **Комітет оголосив** з 16 січня по 27 січня 2020 року **відбір кандидатів**, діяльність яких пов'язана із запобіганням корупції для визначення як представників від Верховної Ради України до складу конкурсної комісії з відбору кандидата на посаду Голови Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

Упродовж звітнього періоду члени Комітету взяли участь у заходах, на яких обговорювалися питання запобігання корупції в Україні, зокрема у проведенні круглих столів, окремих зустрічей пов'язаних із взаємодією з представниками відомих міжнародних організацій у сфері запобігання і протидії корупції.

12 вересня 2019 року за ініціативи МЗС Данії та консалтингової компанії Тапа Сопенгаген відбулася **зустріч** Голови Комітету А. Красносільської з оглядовою місією з метою формування нового етапу програми "Антикорупційна ініціатива ЄС в Україні" 2020-2025 EUACI (II фаза).

Оглядову місію у складі 7 чоловік очолив Ерік Брайльд (Erik Bryld) - керівник місії, керуючий партнер і старший консультант компанії Тапа Сопенгаген. На зустрічі також були присутні Мікаель Ербс-Йоргенсен (Mikael Erbs-Jorgensen) - старший радник Міністерства закордонних справ Данії та Манфредас Лімантас (Manfredas Limantas) - менеджер сектору верховенства права і антикорупційної політики Представництва ЄС в Україні.

Під час зустрічі сторони обговорили три компоненти співпраці, зокрема:

- подальшу підтримку інституційного розвитку антикорупційних інституцій, включаючи операційно сумісні інформаційно комунікаційні рішення;

- покращення врядування, прозорості та підзвітності на місцевому рівні;
- посилення можливостей громадян та громадянського суспільства сприяти доброчесності, верховенству права та ефективному врядуванню.

23 вересня 2019 року представники Комітету взяли участь у **семінарі** "Особливості застосування антикорупційного законодавства з питань обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності", проведеному Генеральною прокуратурою України.

24 вересня 2019 року представники Комітету взяли участь у **семінарі** з питань стратегічного управління та бюджетування, проведений у рамках співпраці Апарату Верховної Ради України із Програмою НАТО-Україна з професійного розвитку.

18 жовтня 2019 року відбулася **робоча зустріч** Голови Комітету А. Красносільської з представниками країн G7.

12 листопада 2019 року відбулася **робоча зустріч** Голови Комітету А. Красносільської із делегацією Європейської комісії за демократію через право (Венеціанською комісією) щодо аналізу та консультацій положень проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування" задля підготовки Комісією експертного висновку.

14 листопада 2019 року відбулася **зустріч** Голови Комітету А. Красносільської з оглядовою місією з метою формування нового етапу програми "Антикорупційна ініціатива ЄС в Україні" 2020-2025 EUACI (II фаза).

У зустрічі взяли участь зі сторони Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики - Голова Комітету А. Красносільська, керівник секретаріату Комітету Ю.Сорочик та Ерік Брайлд - керівник місії, керуючий директор і старший консультант компанії Tana Copenhagen (Данія), Андерс Краг Бінген - старший консультант компанії Tana Copenhagen та Йеспер Тофтлунд – співробітник з політичних питань політичної секції Представництва ЄС в Україні з данської сторони.

Під час зустрічі Сторони обговорили проект документу, що визначатиме основні положення майбутньої співпраці в рамках нового етапу програми "Антикорупційна ініціатива ЄС в Україні" 2020-2025 EUACI (II фаза).

19 листопада 2019 року представники Комітету взяли участь у **семінарі** на тему: "Критерії оцінки дотримання верховенства права в Україні" проведений Комітетом Верховної Ради України з питань правової політики спільно з проектом Офісу Ради Європи в Україні "Підтримка конституційних і правових реформ, спрямованих на підвищення її ефективності".

26 листопада 2019 року відбулася **робоча зустріч** членів Комітету з представниками парламенту Вірменії, Спеціальної слідчої служби Вірменії та Міністерства юстиції Вірменії на якій обговорювалося впровадження антикорупційних реформ.

27 листопада 2019 року у приміщенні Харківського національного університету внутрішніх справ за участю Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики відбувся **круглий стіл** на тему: «Стан та перспективи боротьби з корупцією в Україні».

Відкривали засідання круглого столу ректор Харківського національного університету внутрішніх справ Д. Швець та Голова Комітету А. Красносільська.

У заході взяли участь народні депутати України – члени Комітету, керівництво секретаріату Комітету, народні депутати України, обрані від Харківської області Бакумов О.С., Кінзбурська В.О., Сушко П.М., викладачі Харківського національного університету внутрішніх справ.

Під час цієї зустрічі обговорені проблемні питання антикорупційної перевірки ділових партнерів юридичних осіб та кримінально-правової заборони

незаконного збагачення, а також інституту викривачів як одного із чинників у запобіганні та протидії корупції в органах публічної влади тощо.

Учасники круглого столу за результатами обговорення висловили пропозиції та рекомендації Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики для їх врахування в подальшій роботі.

27 листопада 2019 року представники Комітету взяли участь у **практичному семінарі** з питань лідерства проведений у рамках співпраці Апарату Верховної Ради України із Програмою НАТО-Україна з професійного розвитку.

2 грудня 2019 року Заступник Голови Комітету **О. Мошенець** взяла участь у **публічній дискусії** – "Виконання парламентом Антикорупційного порядку денного". На заході обговорювалися досягнення Комітету, основні принципи роботи та плани на майбутнє.

9 – 10 грудня 2019 року у м. Доха, Держава Катар, відбулася **Сьома всесвітня конференція** Глобальної організації "Парламентарі проти корупції" (ГОППК), в якій взяла участь делегація Верховної Ради України на чолі з Головою Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики А. Красносільською. До складу делегації також увійшли Перший заступник Голови Комітету Я. Юрчишин та члени Комітету О. Жмеренецький і В. Сюмар.

Народні депутати України – члени Комітету разом з чинними та колишніми парламентарями, державними службовцями, науковцями та антикорупційними активістами з усього світу взяли активну участь у змістовній дискусії щодо боротьби з корупцією та розбудови парламентаризму.

Під час заходу Голова Комітету представила досвід та успішні практики України щодо запобігання та протидії корупції.

11 - 12 грудня 2019 року представники Комітету взяли участь у роботі **методологічного тренінгу** "Конституційні подання як інструмент вдосконалення національного законодавства", який проведено Координатором проектів ОБСЄ в Україні "Підтримка у вдосконаленні доступу до конституційної юстиції" спільно з Конституційним судом України.

З метою реагування та у порядку контролю, **18 грудня 2019 року (протокол № 23)** Комітет заслухав і обговорив звернення народного депутата України – голови підкомітету Шинкаренка І.А. щодо інформації, поширеної засобами масової інформації та громадськими організаціями про можливе призначення Кулика К.Г. на посаду заступника начальника Слідчого управління Служби безпеки України, керуючись положеннями статті 4, 13, 14, 17 Закону України "Про комітети Верховної Ради України", статтями 24, 25 Закону України "Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю", вирішив звернутися до Голови Служби безпеки України щодо доцільності можливого призначення до органів Служби безпеки України Кулика К.Г., та врахувати, що його можливе призначення може викликати значний суспільний резонанс та матиме негативний вплив на довіру громадян до Служби безпеки України.

У період **вересня 2019 року – січня 2020 року** до Комітету надійшло і опрацьовано **2138** листів, звернень, заяв, скарг та інших матеріалів, із них **57** звернень народних депутатів України та **11** інформаційних запитів.

За результатами розгляду та з метою реагування на порушення законності звернення, скарги, заяви і матеріали до них скеровувалися для відповідного реагування в межах, встановлених законами, органам державної влади та місцевого самоврядування.

Секретаріатом Комітету постійно здійснюється робота з інформаційного наповнення веб-сайту Комітету з метою оприлюднення стенограм, протоколів та аудіозаписів усіх його засідань, а також ведеться онлайн трансляція засідань Комітету на YouTube каналі.

Комітет Верховної Ради України з питань антикорупційної політики